

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

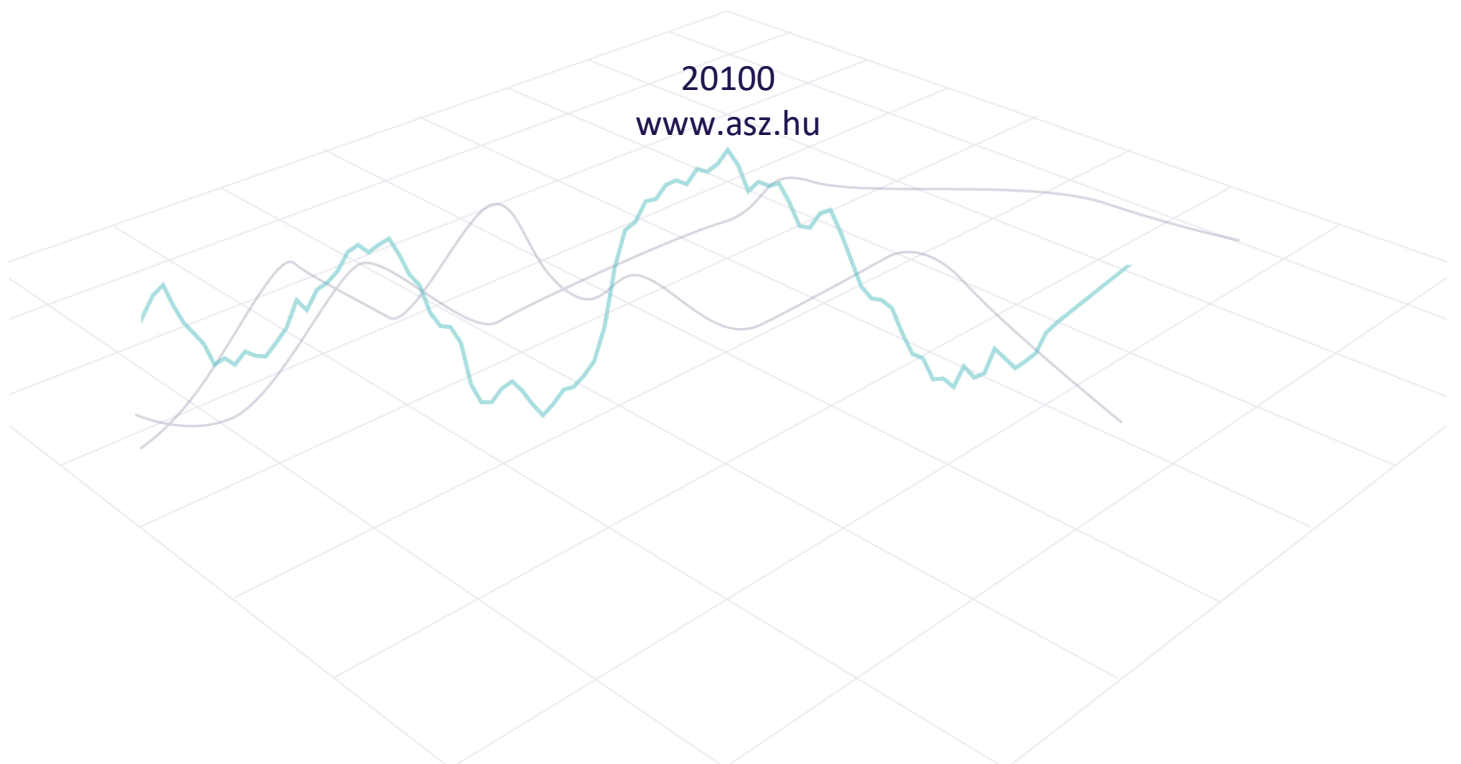
Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése

A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli szociális intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése –
Vértesi Református Egyházközség

2020.

20100

www.asz.hu

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése

A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli szociális intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése –
Vértesi Református Egyházközség

2020. 06. hó 30. nap

20100
www.asz.hu

Domokos László
Domokos László
elnök

AZ ELLENŐRZÉST FELÜGYELTE:

KLINGA LÁSZLÓ felügyeleti vezető

AZ ELLENŐRZÉST VEZETTE ÉS A VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS:

KAKAS SÁNDOR ellenőrzésvezető

A PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁÉRT FELELŐS:

TÓTPÁL SZABOLCS osztályvezető

IKTATÓSZÁM: EL-2738-001/2020.

TÉMASZÁM: 2491

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V083562

Jelentéseink az Országgyűlés számítógépes hálózatán és az interneten a www.asz.hu címen is olvashatóak.

TARTALOMJEGYZÉK

■ ÖSSZEGZÉS.....	5
■ AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA.....	6
■ AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE	7
■ AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA	8
■ AZ ELLENŐRZÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI.....	9
■ AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI	10
■ MELLÉKLETEK.....	13
I. sz. melléklet: Értelmező szótár.....	13
■ FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK	15
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	17

ÖSSZEGRZÉS

A Vértesi Református Egyházközség részére a 2015-2017. években a szociális humánszolgáltatási feladatokra biztosított közpénz felhasználása nem volt ellenőrizhető és elszámoltatható.

Az ellenőrzés társadalmi indokltsága

A szociális gondoskodást igénylők védelme, illetve a köznevelési feladatok ellátása az Alaptörvényben¹ meghatározott, a társadalom szempontjából fontos tevékenységek. Jogszabályok teszik lehetővé, hogy államháztartáson kívüli szervezetek – így például az egyházi fenntartók, alapítványok, gazdasági társaságok, egyesületek – által fenntartott intézmények is végezzenek köznevelési, szociális és gyermekvédelmi feladatokat. Mindehhez a központi költségvetés évente jelentős összegű támogatással járul hozzá. Az államháztartáson kívüli, humánszolgáltatást végző intézmények az igényelt közpénzekből társadalmilag hasznos, közösségteremtő, közérdekű, illetve közhasznú tevékenységet végeznek, illetve közfeladatokat látnak el.

Az intézményfenntartók ellenőrzésével az Állami Számvevőszék hozzájárul ahhoz, hogy ezen a közpénzeket az államháztartáson kívüli szervezetek is ellenőrizhető, átlátható és elszámoltatható módon használják fel a közfeladatok ellátása során. Az ellenőrzések célja továbbá, hogy a nyilvánosság és az igénybevevők megfelelő tájékoztatást kapjanak az államháztartáson kívüli közfeladatot ellátók működéséről.

Az ÁSZ ellenőrzései arra adnak választ, hogy az intézményfenntartók arra használták-e fel a közpénzeket, amire igényelték.

A szabályszerű gazdálkodás elengedhetetlen a közfeladat ellátás szakmai céljainak megvalósításához, valamint a társadalmi közbizalom fenntartásához.

Megállapítások, következtetések

A Fenntartó a 2015-2017. évekre vonatkozóan a szociális humánszolgáltatás feladatellátására Magyarország éves költségvetéséből összesen 993,7 M Ft központi költségvetési támogatásra volt jogosult. A támogatások a fenntartó teljességi és hitelességi nyilatkozata alapján nem a fenntartó bankszámláján kerültek jóváírásra, ezáltal a fenntartó nem kapott közpénzt. Mivel nem a fenntartó kapta a támogatást, ezért a szociális közfeladatra biztosított közpénz nem volt ellenőrizhető és elszámoltatható.

Következtetés: Mindezek alapján a költségvetési támogatások kezelése és felhasználása kockázatot hordoz.

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA annak értékelése, hogy a fenntartó központi költségvetésből kapott támogatásainak felhasználása szabályszerű volt-e, a támogatások igénylése, évközi módosítása és év végi elszámolása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak.

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE

Vértesi Református Egyházközség

A Vértesi Református Egyházközség a Magyarországi Református Egyház legnépesebb Tiszántúli egyházkerületének Debreceni Református Egyházmegyéjéhez tartozik, és Létavértesen működik. Az egyházközség egy intézménynek, az 1998. óta működő Vértesi Református Egyházközség Idősek Szeretetházának a fenntartója.

A Fenntartó² a Magyarország Kormánya és a Magyar Református Egyház között 1998. december 8-án létrejött, az 1057/1999. (V. 26.) Korm. határozatban közétett, majd a 2017. október 4-én létrejött, az 1821/2017. (XI. 9.) Korm. határozatban közétett megállapodás alapján látott el szociális humán-szolgáltatási közfeladatot.

Az 2015-2017. években a Fenntartó által alapított Intézmény³ tevékenységi köre idősek nappali és bentlakásos ellátása, házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés és támogató szolgáltatást nyújtása volt, ami 2016. májustól népkonyhával és 2017. februártól közösségi pszichiátriai ellátással egészült ki. Az intézményi feladatellátás a székhelyen kívül 6 telephelyen történt, Létavértesen két telephelyen, valamint Mikepércsen, Hajdúsámsonon, Debrecenben és Hosszúpályiban. Az Intézmény egyházon belül működő nem önálló jogi személy. Az ellenőrzött időszakban a Fenntartó éves beszámolója (2015), illetve egyszerűsített éves beszámolója (2016-2017) és eredménykimutatása tartalmazta az Intézmény gazdasági tevékenységének számszerűsített adatait is.

AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA

A szociális feladatokat ellátó nem állami intézményfenntartók részére közfeladataik ellátására a 2015-2017. években jelentős összegű pénzügyi támogatást biztosítottak a mindenkori költségvetési törvények a bennük megfogalmazott feltételek mellett.

Az ÁSZ⁴ stratégiájában célul tűzte ki, hogy az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások ellenőrzésével hozzájárul ahhoz, hogy a közpénzeket az államháztartáson kívüli szervezetek is átlátható módon használják fel közfeladatok ellátására kötött szerződésekben vállalt ellátása érdekében. Az ÁSZ stratégiájában foglaltak alapján is indokolt az ellenőrzés, amely a társadalom számára jelzi, hogy a közpénz államháztartáson kívüli felhasználása sem maradhat ellenőrizetlenül. Az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások ellenőrzésével az ÁSZ hozzájárul ahhoz, hogy a közpénzeket a nem állami humán fenntartók átlátható módon használják fel a közfeladatok ellátására kötött szerződésekben vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében. Az ellenőrzés javaslataival hozzájárulhat az említett rendszerek szabályszerű támogatás felhasználásához, javíthatja a társadalmi-gazdasági döntések megalapozottságát, amely a „jól irányított állam” működésének feltétele.

AZ ELLENŐRZÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI

1. – *A szociális humánszolgáltató közfeladatot ellátó fenntartó szabályszerű működési- és gazdálkodási környezet kialakításával megteremtette-e a költségvetési támogatások átlátható, elszámoltatható igénybevételenek, felhasználásának feltételeit?*
2. – *Az államháztartáson kívüli fenntartó az átvállalt szociális humánszolgáltatási közfeladathoz biztosított költségvetési támogatásokat szabályszerűen fordította-e a humánszolgáltató intézménye működtetésére?*
3. – *Az államháztartáson kívüli fenntartó a szociális humánszolgáltató intézménye működtetéséhez felhasznált közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával a nyilvánosság előtt elszámolt-e, ennek megalapozása érdekében ellenőrzési, értékelési és a külső ellenőrzésekkel kapcsolatos intézkedési feladatait szabályszerűen látta-e el?*

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés típusa

| Megfelelőségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak

| A 2015. január 1-je és 2017. december 31-e közötti időszak.

Az ellenőrzés tárgya

Az ellenőrzés a szociális humánszolgáltatási közfeladatokat ellátó államháztartáson kívüli Fenntartó humánszolgáltatási közfadatai ellátásához a költségvetési törvényekben biztosított központi költségvetési támogatások igénylése, évközi módosítása és év végi elszámolása fenntartói feladatainak ellátása, illetve e központi költségvetésből kapott támogatásaik humánszolgáltatási közfeladatokra való fenntartó általi felhasználása szabályszerűségének értékelésére terjedt ki.

Az ellenőrzött szervezet

| Vértesi Református Egyházközség

Az ellenőrzés jogalapja

| Az ellenőrzés jogszabályi alapját az ÁSZ tv.⁵ 1. § (3) bekezdése, valamint az 5. § (11) bekezdés c) pontjában foglalt előírások adták.

Az ellenőrzés módszerei

Az ellenőrzést az ellenőrzési program annak szempontjai, kérdései, az ellenőrzött Időszakban hatályos jogszabályok, a nemzetközi standardokat irányadónak tekintve, az ellenőrzés szakmai szabályok és módszertanok figyelembevételével rendelte elvégezni. A közpénzekkel való felelős gazdálkodás segítésére irányuló javaslatok kidolgozásakor a hatályos jogszabályok voltak az irányadók.

Az ellenőrzés ideje alatt az ellenőrzött szervezettel történő kapcsolat-tartást az ÁSZ SZMSZ⁶-ének vonatkozó előírásai alapján biztosította az ÁSZ.

Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése az ellenőrzött által rendelkezésre bocsátott dokumentumokra, adatokra alapozva megfigyelés, szemle (szemrevételezés), kérdésfeltevés (információkérés), valamint elemző eljárással történt.

Az ellenőrzési bizonyítékként felhasználható adatforrások közé tartoztak egyrészt az ellenőrzési program részletes szempontjainál felsorolt adatforrások, másrészt minden – az ellenőrzés folyamán feltárt, az ellenőrzés szempontjából információt tartalmazó – dokumentum.

Az ellenőrzés lefolytatásához az ellenőrzött szervezet a kitöltött tanúsítványok, valamint az ÁSZ által kért dokumentumok elektronikus úton való megküldésével szolgáltatott adatokat, információkat. Az így rendelkezésre bocsátott adatok, információk és a tanúsítványok adatai valódiságának kontrollja az ellenőrzés keretében történt.

Az egységes értelmezést támogatta a jelentés mellékletét képező fogalomtár és rövidítésjegyzék.

Az ÁSZ az ellenőrzést alapvetően a szociális humánszolgáltatások esetében a központi költségvetési támogatások igénylésével, módosításával, felhasználásával, elszámolásával kapcsolatos feladatokat ellátó államháztartáson kívüli fenntartónál végezte. Az ÁSZ a fenntartott intézményeknél helyszíni szemle keretében győződött meg a tényleges feladatellátásról (verifikáció).

Az ÁSZ a szociális humánszolgáltatások központi költségvetési támogatásai igénylésével, módosításával, elszámolásával kapcsolatos, államháztartáson kívüli fenntartó jogszabályokban előírt feladatai betartását, továbbá a központi költségvetési támogatások szabályszerű kezelését, nyilvántartását ellenőrizte a fenntartónál, az ott rendelkezésre álló határozatok, nyilvántartások, beszámolók és egyéb dokumentumok alapján. Az ellenőrzés nem terjedt ki a szociális humánszolgáltatások központi költségvetési támogatásai igénylése, módosítása, elszámolása valódiságának, megalapozottságának, helyességének – sem a fenntartónál, sem a székhely intézményeinél való – értékelésére (mivel ennek felülvizsgálata, ellenőrzése a finanszírozó jogszabályban előírt feladata, határozatai kiadása előtt). Továbbá nem terjedt ki az ellenőrzés e források, intézmények általi szabályszerű felhasználásának értékelésére.

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

egyházi fenntartó	Az Ehtv. 33. §-a alapján az Ehtv. mellékletében felsorolt egyházak és az általuk meghatározott, az egyház belső egyházi szabálya szerint jogi személyiséggel rendelkező szervezetek – a nyilvántartásba vételük dátumától függetlenül – 2012. január 1-jétől minősülnek egyházi fenntartóknak. Az Ehtv. 14. §-ában meghatározott eljárás folyamán az Országgyűlés által egyháznak elismert szervezet a törvénynek az egyház bejegyzésére vonatkozó módosítása hatálybalépésének napjától minősül egyháznak (Ehtv. 15. §).
humánszolgáltatás	Külön törvényben meghatározott szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, közoktatási, felsőoktatási, kulturális közfeladatok (2014. évi Kvtv. 34. § (1), (4) bekezdés, 1. számú melléklet XX/20/2. alcím, 19. alcím, 2015. évi Kvtv. 43. § (1), (4) bekezdés, 1. számú melléklet XX/20/2/3. jogcím csoport, 19. alcím, 2016. évi Kvtv. 41. § (1), (4) bekezdés, 1. számú melléklet XX/20/2/3. jogcím csoport, 19. alcím).
költségvetési támogatás	a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kivételével az államháztartás központi alrendszeréből ellenérték nélkül, pénzben nyújtott támogatások (Áht. 1. § 14. pont) A költségvetési törvényekben (2013. évi CCXXX. törvény 33-34. §, 2014. évi C. törvény 42-43. §, 2015. évi C. törvény 40-41. §) megállapított támogatás. Például a 2015. évi C. törvény 40-41. § szerint többek között: Az Országgyűlés a <u>szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi közfeladatot ellátó intézményt, szolgáltatást fenntartó</u> egyházi jogi személy, civil szervezet, közalapítvány, országos nemzetiségi önkormányzat, települési vagy területi nemzetiségi önkormányzat, gazdasági társaság, és a humánszolgáltatást alaptevékenységként végző, az Szja tv. hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó (a továbbiakban együtt: nem állami szociális fenntartó) részére <u>támogatást</u> állapít meg a következők szerint: a támogatás a nem állami szociális fenntartót a települési önkormányzatok 2. melléklet III. pont 3. alpont c)-k) pontjában és III. pont 5. alpont a) pontjában meghatározott támogatásaival azonos jogcímenek, összegben és feltételek mellett illeti meg.
nem állami, nem önkormányzati (államháztartáson kívüli) intézmény fenntartó	A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi közfeladatokat/humánszolgáltatásokat ellátó intézményt fenntartó egyházi jogi személy, társadalmi szervezet, alapítvány, közalapítvány, civil szervezet, országos nemzetiségi önkormányzat, nonprofit gazdasági társaság, gazdasági társaság és a humánszolgáltatást alaptevékenységként végző, Szja tv. hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó. (2013. évi Kvtv. 35. § (1), (3) bekezdés, 2014. évi Kvtv. 33. §, 34. § (1), (4) bekezdés, 2015. évi Kvtv. 42. §, 43. § (1), (4) bekezdés, 2016. évi Kvtv. 40. §, 41. § (1), (4) bekezdés)
székhely intézmény	a szolgáltató székhelye, azaz a szolgáltató központi ügyintézésének helye, függetlenül attól, hogy használják-e szolgáltatás nyújtására (Sznvhr. 1.§ k) pont) (hatályos: 2013. december 1-től)
telephely	a szolgáltató székhelyétől különböző, szolgáltató/intézmény használatában álló hely, a szociális humánszolgáltatáshoz használt, bejegyzett hely. (Sznvhr. 1.§ l) pont) (hatályos: 2015. január 1-től)

FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK

A jelentéstervezetet a Számvevőszék 15 napos észrevételezésre megküldte az ellenőrzött szervezet vezetőjének az ÁSZ tv. 29. § (1) bekezdése előírásának megfelelően.*

A Vértesi Református Egyházközség lelkésze a jelentéstervezet megállapításaira írásban észrevételt tett.

Az ÁSZ tv. 29. § (3) bekezdésével összhangban az ÁSZ a Függelékben feltünteteti az ellenőrzés megállapításaival kapcsolatban tett, figyelembe nem vett észrevételeket, és megindokolja, hogy azokat miért nem fogadta el.

Lelkész úr a 2020. május 14-én kelt, 143/2020. számú levelében arról tájékoztatta az Állami Számvevőszéket (továbbiakban: ÁSZ), hogy a 2019. január 14.-én kelt nyilatkozatát visszavonja, mert a Vértesi Református Egyházközség, mint Fenntartó két pénzforgalmi számlát működtet egy pénzintézetnél. Lelkész úr levelében leírta továbbá, hogy a 2014. november 25-én nyitott bankszámla cégnevében szerepel az Idősek Szeretetháza elnevezés, a székhely azonosítóban pedig az Irinyi utca 10. szerepel, ami a fenntartó címe. Az Intézmény címe Irinyi utca 7. Az intézmény önmagában nem nyithatott volna számlát, mert nem önálló jogi személy és adószámmal sem rendelkezik.

Az ÁSZ rendelkezésére bocsátott dokumentumok alapján a 2015-2017. évi támogatások igénylését a Vértesi Református Egyházközség nyújtotta be a Kincstár részére, azonban annak mellékleteként csatolt felhatalmazó levélben számlatulajdonosként a Vértesi Református Egyházközség Idősek Szeretetháza került megnevezésre. A Fenntartó nyilatkozatában megerősítette, hogy a folyósított költségvetési támogatást - nem kéri a fenntartó számlájára -, hanem a Vértesi Református Egyházközség Idősek Szeretetháza (Szolgáltató) számlájára érkezteti. A Fenntartó az adatbekérés során nyilatkozott a bekért adatok vonatkozásában azok megbízhatóságáról és teljes körűségéről.

Az ÁSZ ellenőrzés rendelkezésére bocsátott dokumentumok és azok teljes körűségét igazoló nyilatkozat alapján a 2015-2017. években nem volt igazolható, hogy a támogatás a Fenntartó nevére szóló fizetési számlára kerül folyósításra. Az ÁSZ ellenőrzései során az adatbekérési időszak alatt bekért, teljességi és hitelességi nyilatkozattal megküldött dokumentumok alapján teszi meg megállapításait. Az utólag megküldött dokumentumok, módosított nyilatkozat figyelembe vételére nincs lehetőség.

A Fenntartó és a nem önállóan gazdálkodó intézménye pénzforgalmi számlájával kapcsolatban tett észrevételét nem fogadom el, a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

*29. § (1) Az Állami Számvevőszék az ellenőrzési megállapításait megküldi az ellenőrzött szervezet vezetőjének vagy az általa megbízott személynek, és annak személyes felelősségét állapította meg.

(2) Az ellenőrzött szervezet vezetője és a felelősként megjelölt személy az ellenőrzés megállapításaira tizenöt napon belül írásban észrevételt tehet.

(3) Az Állami Számvevőszék az észrevételre a beérkezésétől számított harminc napon belül írásban válaszol. A figyelembe nem vett észrevételeket köteles a jelentésben feltüntetni, és megindokolni, hogy azokat miért nem fogadta el.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

¹ Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.) hatályos: 2012. január 1-jétől
² Fenntartó	Vértesi Református Egyházközség
³ Intézmény	Vértesi Református Egyházközség Idősek Szeretetháza
⁴ ÁSZ	Állami Számvevőszék
⁵ ÁSZ tv.	2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről (hatályos: 2011. július 1-jétől)
⁶ ÁSZ SZMSZ	Állami Számvevőszék Szervezeti és Működési Szabályzata

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu